

Грецькі вчені епохи Відродження

Підготувала Марінова Мілена 4-М

- Грецькі вчені епохи Відродження — грецькі представники інтелектуальної еліти Візантії, які внаслідок падіння Константинополі емігрували до Італії та інших країн Європи й зробили великий внесок розвиток ренесансної культури й гуманістичних ідей.

Передісторія

- В останні два століття своєї історії [Візантійська імперія](#) стала маленькою та політично слабкою християнською державою. Проте Візантія і досі залишалася великою державою в духовній та культурній сферах. ↓

- Першими візантійськими вченими в Західній Європі стали вихідці з грекомовної Південної Італії, після того як [Візантійська імперія](#) втратила контроль над своїми італійськими провінціями

- Занепад Візантійської імперії (1203–1453), турецьке нашествя й нарешті [Падіння Константинополя](#) стали причиною величезної хвилі еміграції на Захід, включаючи учених, яка тривала до XVI століття.

Внесок грецьких учених в італійський Ренесанс

- Ідеї з давнього Риму набули популярності серед учених вже в XIV столітті й їх важливість для Відродження не заперечується. Але це був лише один з факторів.

- Так сучасний німецький дослідник Вальтер Бершін повторює тезу Траубе що «в літературі не було жодної прямої лінії, що з'єднує Відродження та Античний світ (і обходить Середньовіччя)»

- і що «жоден римський автор не був відкритий уперше». [\[13\]](#) При цьому Бершін повторює відому фразу Брукера (D.J.R. Brucker), що «за латинською мовою постійно присутня шепіт грецької». [\[14\]](#)

- Західні вчені постійно стикалися в латинських текстах з цитатами, витягами та посиланнями грецькою мовою.

- Коли перші західні гуманісти «висловили свій щирий інтерес та ностальгію за грецькими джерелами, настав час, коли грецька граматика могла отримати широкий відгук, а [Мануїл Хрисолор](#), який з [1397](#) року викладав грецьку в [університеті Флоренції](#),

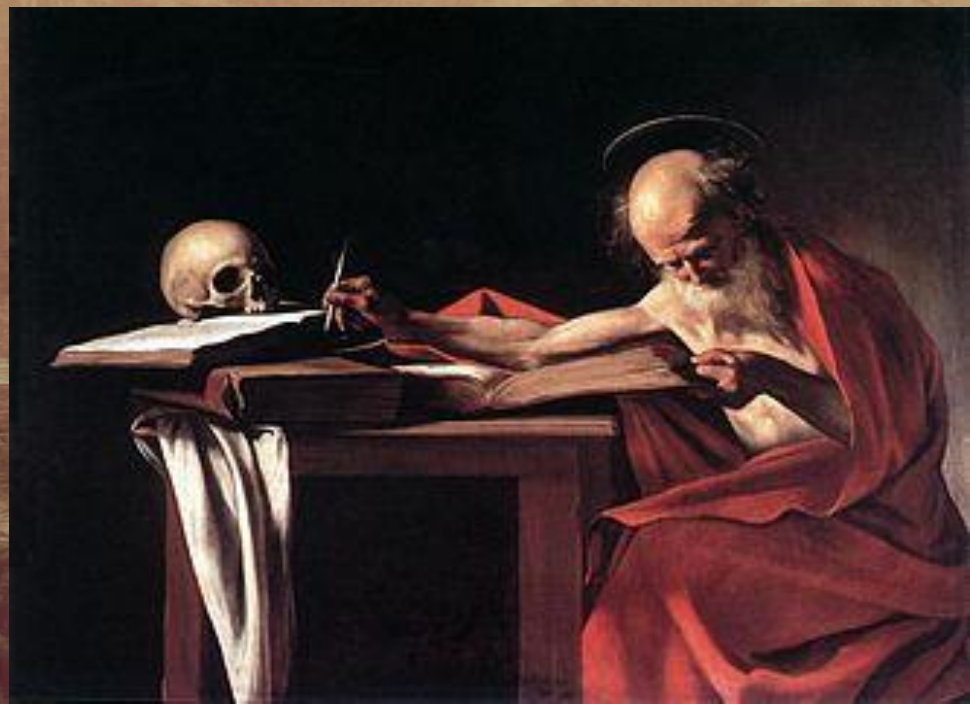
- написав навчальний посібник „Питання грецької мови“». [\[15\]](#)
Хрисолор, що прибув на Захід з проханням про допомогу в боротьбі з турками, як посол імператора [Мануїла II](#)

- в епоху коли Захід «цікавився більше духом греків, ніж збереженням їхньої державності»^[16] ознаменував початок нової університетської грецької традиції, початок «відкриття» грецьких авторів та їхніх масових перекладів.^[17]

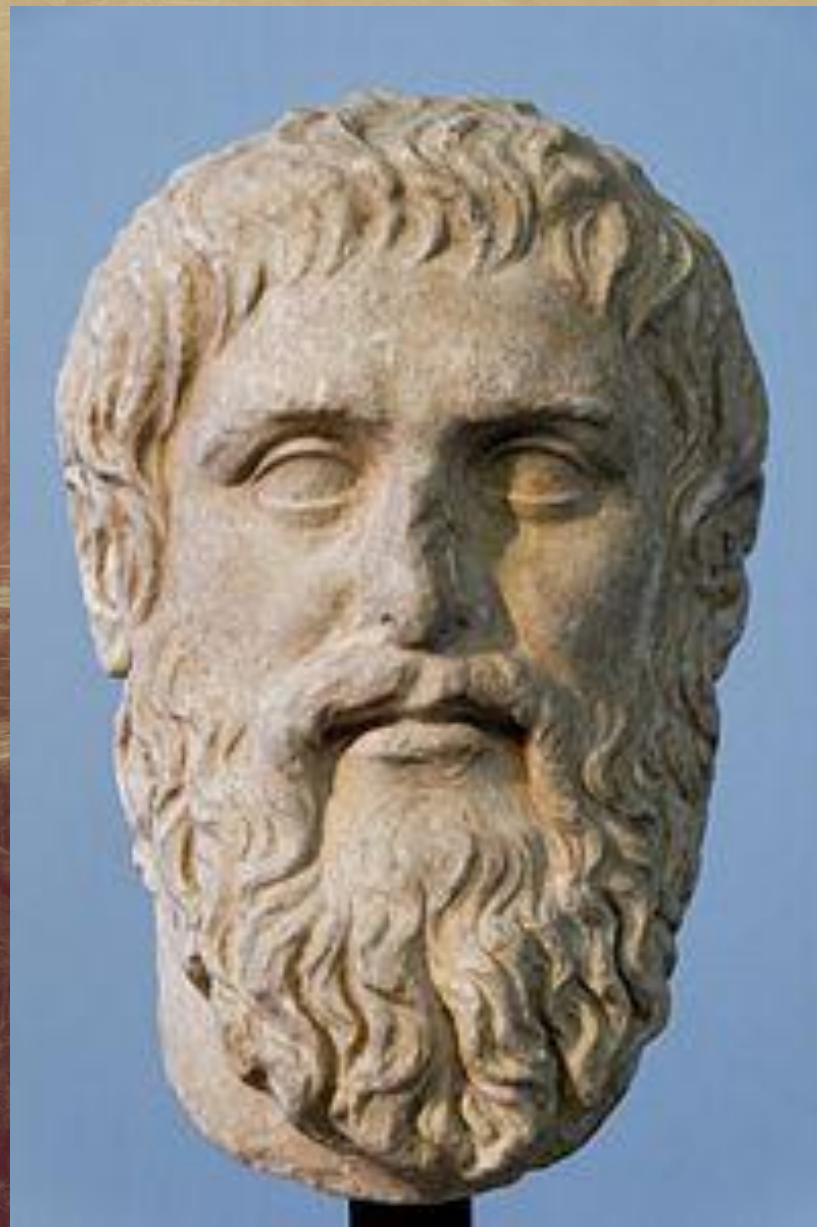
- Щн більше визнання у гуманістів здобув [Феодор Газа](#) своїм «Грамотичним вступом»^[18] Тексти та ідеї, принесені з Візантії, мали величезний вплив на західний [гуманізм](#), філософію та науку.
- Розквіт філософії в XV столітті відродив

- Філософія не тільки [Арістотеля](#), але й [Платона](#), суттєво вплинула на Відродження й породила дебати про місце людини у Всесвіті, про безсмертя душі, про здатність людини вдосконалити себе за допомогою розвитку чеснот.

- вплив давньогрецької філософії та науки на Відродження. Відгомін цих змін зберігався століттями вже після Відродження й не тільки в роботах гуманістів, але й у сфері освіти та в духовних цінностях Європи й західного суспільства до сьогоднішніх

- Дещо меншим був прямий або опосередкований вплив грецьких вчених на екзегетику Нового Завіту. Проте, наприклад, Лоренцо Валла взявся виправляти латинську Вульгату, надихнувшись Віссаріоном та спираючись на грецькі тексти [\[22\]](#)

